

SLOVENSKI NAROD.

Inhaža vsak dan popoldne, izvenomni nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupički in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poročne, zaročke 80 K. Zemeljske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, pričilno. — Telefon št. 304.

Slovenski Narod velja v Ljubljani in po pošti:
v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan	K 180—	celoletno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1 mesečno	15—	1 mesečno	20—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplatiti.
Novi naročniki naj pošljajo v prvici naročino vedno po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadosno frankovane.

Rokopisov ne vraca.

Posamezna številka velja 1 krono.
Poštnina plačana v gotovini.

XXXI. velika skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Ljubljana, 19. sept. 1920.

Naključje je hotelo, da je Družba sv. Cirila in Metoda molče vraznovala na dan svoje XXXI. velike skupščine petintridesetletni jubilej velepojembenega dneva. Bilo je v letu, ko so praznovali vsi slovenski rodovi tisočletnico slovanskega bla- govestnika sv. Metoda, bilo je v letu 1885. V nedeljo 20. septembra onega leta je bil sestavljen in podpisani od ustanovnega odbora družbe sv. Cirila in Metoda manifest na Slovensce, da ustanove Družbo za ohranitev svojega naroda in svojega jezika. In danes stopa naša Družba zopet pred nas. Štirinadeseta velika skupščina se je vršila v znamenju težke borbe družbe, a tudi v znamenju odločne volje, vstrajati v borbi do končne zmage.

Velika skupščina.

Dopolne ob 9. uri je bila sklicana skupščina, kateri je predsedoval dolgoletni predsednik Družbe g. Andrej Senekovič s pozdravom vseh došlih skupščinarjev, zlasti došlih zastopnikov za Trst in Maribor ter ljubljanskega župana dr. Tavčarja in podžupana dr. Trillerja. Prvomestnik je nato orisal delovanje družbe v preteklem letu, slikal zlasti težave Šolskega delovanja v zasedenem ozemlju in končni uspeh v tem vprašanju. Orisal je, v koliko je mogla družba podpirati delovanje za naše Šolstvo, zlasti v Trstu ter podal pregled onega, kar se je moglo rešiti, da ni bilo izgubljeno za slovensko stvar. Poročil je nadalje, da je družbeno šolo v Gorici zadela granata in jo močno poškodovala, lani jo je hotel družbeno vodstvo popraviti, pa ni bilo mogoče. Gleda na to, da v Gorici ni mogoče dobiti dovoljenja za slovensko šolo in da ima »Šolski dom« v Gorici več šolskih stavb ter končno, ker bi popravila stala čez 50.000 K, je odbor razvaline te hiše prodal za 135.000 K. Prodala pa bo družba tudi svojo stavbo v Krmnju.

Prvomestnik se spominja nato umrlih družbinih članov ter se v počastitev njih spomina dvignejo na vzoči s sedežev.

Poročilo se je vzelo z odobravljnjem na znanje.

Za prvomestnikom se je oglasil K besedi podžupan ljubljansk g. dr. Karel Triller, ki je skupščino pozdravil v imenu mestne občine ljubljanske in njenega prebivalstva. Ljublj-

na je bila vedno ponosna, da je sedež družbinega delovanja, ki je tesno zvezano z zgodovino mesta. V poseben ponos pa nam je, da je tu vzrasel kader onega narodnega ženstva, ki je vedno bil, je in bo vedno najtrdnejša opora Družbe. Ko smo prestopili prag narodne svobode, smo mislili, da je konec delovanju Družbe sv. Cirila in Metoda, žal se je izkazalo, da je bil ta naš upravitelj inje preoptimističen in je danes potreba družbe še mnogo večja, kakor je bila do sedaj. Ljubljana se tega zaveda in bo tudi v bodoči, kakor do sedaj, stala na strani družbi, ki naj s to svojo skupščino prevzame še naprej težko analogo družiti pod svojim okriljem ves slovenski narod in vse stranke. V tem smislu želi družbinemu delu najizdatnejšega uspeha.

Družbeni tajnik g. Mačkovšek je podal nato poročilo o družbinem delovanju, obrazložil razliko med Družbo sv. Cirila in Metoda in Jugoslovensko Matico, ki v svojem delovanju ne tekmuje, marveč se hočeta izpopolniti ter konča svoj govor s posebnim pozivom do skupščinarjev na delo za Koroško.

Cirilometodarji so bili vedno nositelji zdravega narodnega idealizma in tudi tak v naprej ostanejo. Na njihova apel: Pomagajte naši Koroški. Danes čez tri tedne ima pasti usodna odločitev v Korotanu. Boj, ki ga bijejo naši Koroški, je živilenske važnosti ne samo za njih, tudi za Slovensko in vso našo mlado državo. — To ni borba, kjer odločujejo samo gospodarski interesi, to je borba tudi s čustvi, stvar moralnega odpora. Kdo je gledal naše Korošce na grebinjskem, velikovskem in bistriškem shodu, ta mora občudovati njih moralno silo, njih žreče oči, ki razodevajo sigurnost: zmaga mora biti naša. Ta borba je slična bitki: tudi bitko izgubi oni, ki jo je najprvo v duhu izgubil.

To Nemci dobro vedo. Ni se še

pripetilo, da bi en koroški Nemec

javno dvomil o izidu, ni ga koroškega nemškega časopisa, ki bi kai slično napisal, čenarav voditelji vedo,

kako stoji avstrijska stvar v glasovalnem ozemljju.

O našem javnem mnenju ne moremo kaj sličnega trdit. Zdi se, da je že vsakdo postal specialist za koroške zadeve. — Nemška propaganda ima silno lahko delo. Ona izreže naše časopise. Ne kritiv uredništvo.

103 Tone — pa tudi še marsikdo — ji je to povedal že neštetokrat . . . In ta lepi, mladi človek je učen, veljavlen, bogat gospod, ki ga pozna vse mesto kot uglednega odvetnika! Delavčeva žena je, oti pa kopri po njeni prijaznosti! Da, verjame mu lahko, da ne išče ničesar drugega pri njej. He, na če bi tudi iskal! Njena desnica je krepka in če bi hotel, pa si še vedno lahko odnese zaušnico »domov za večen spomin« na Kalanko . . .

In kramljala sta dalje, se smejal, prepričala, spravljala: dr. Repič je bil spreten zbabnik. Kalanka pa šale želina . . . Ni ga moža, ljubeza Toneta. — že dolge dneve sameva in toži za njim: kako dobradošla je bila šaljiva beseda! — In s šalo sta se ločila, srečna in začudena oba, da je po vsem prejšnjem mogoče sklepati prijateljstvo tako naglo . . .

* * *

Bilo je že preko polnoči, ko se je dvignil general Bernadotte izza škofove mize ter se je družba poslovila. Takrat je odmeval po Gradisču obnoven ženski glas.

Okoli igrišča je omahnje priklovoratil rdečeljas šasér, visok Kakor žrd in mišičast Kakor atlet. Izkušal teč po ozki ulici, ki vodi iz Gradisča proti kapuncinskemu samostanu, toda težke noge so se mu zapletale in zanašalo ga je odene strani na drugo.

Pomagajte! Držite ga! Moj Bog, noma-

ali dopisniki naših listov bi lahko mislili nekoliko preko najbližjih travnikov. Nemški propagandni listi enostavno s škarjami pišejo. Ni namreč slabše države od Jugoslavije, ni nijek večjih krivic kot v njej, ni nijek slabšega življenja kot pri nas. — Človeku se krči srce, ko vidi učenek raznih govoric na naše zavedne Korošce. Veliko je slučajev, ko so naši najzavednejši ljudje zvedeli v Ljubljani, da bodo na Koroškem pradili. — Na tak način se zmage ne dosezajo. Na Koroškem stojimo še vedno trdno. Od začetja je odvisno, da se to razpoloženje vzdrži.

Cirilometodarji hočejo tudi tu storiti svojo dolžnost.

Zivela naša Koroška!
(Burno odobravanje.)

Bilanca.

Poglejmo si nekoliko pobližje bilanca Družbe sv. Cirila in Metoda Bilanca z dne 31. decembra 1919 nam ne pove ničesar drugega, kakor, da je družba utrpela zopet mnogo denarnih sredstev, če ne primerjam to bilance z bilancami prejšnjih let. Zadnje predvojno leto je izkazovala Družba aktivno imovino 1.690.767 K 59 v, čista imovina pa je znala 1.203.226 K 52 v ter je bila načrtovana na napremo letu narasla za 15.071 K 69 v, pokojninski sklad pa se je bil tisto leto pomnožil za 13.899 K 49 v. V bilanci za 1919 pa se izkazuje pri aktivni imovini 1.754.973 K 15 v čiste imovine 976.445 K 73 v napram čisti imovini leta 1918 v znesku 1.091.845 K 22 v, kar pomeni nazadovanje v enem letu za 115.399 K 49 v ali pa tekom vojne nazadovanje za 226.780 K 79 v. Lastno družbinu premoženje se je torej za zgoraj omenjene vsote zmanjšalo, pokojninski sklad pa se je zvišal od 122.251 K 37 v na 130.628 K 39 v, vendar se je skupno premoženje znižalo za 107.022 K 47 v. Močno nazadovanje imovine je odvisno od velikih bremen, ki jih nosi družba. Tako so se ji v zadnjem letu pomnožili dolgori in posojila pri denarnih zavodih od 350.735 K 80 v na 640.487 K 83 v. Pri dohodkih vidimo močno nazadovanje skoraj pri vseh postavkah tako pri donosu podružnic za okroglo 14.000 K, pri darovih 17.000 in v zbirkah časnikov 23.000 kron. Edino ena postavka izkazuje omenjene vredno zvišanje prejemkov, sicer najdemo zvišanje samo pri darovih in podporah občin, denarnih zavodov in družev za okroglo 2000 K in pri posestvih za 6000 K. Družba pa je morala lani najeti po-

sojila 285.756 K 90 v ter vrh tega poseči še globoko v razne svoje sklage, tako da so ti dvigni narasli na 117.393 K 13 v napram dvigom prejšnjega leta v znesku 57.398 K 76 v. Glede izdatkov nam je pripomniti, da so v primeri z izdatki za leto 1914 za ljudske šole in otroške vrtce ponekod izdatno padli, drugod pa se početvorili. Družina posestva so ostala do 31. decembra 1918 nedotaknjena ter se njih vrednost upošteva z istimi zneski, kakor leta 1914, razlika je samo 500 K v celem pri vrednosti skoraj 900.000 K. Inventar, učila in drugo se je računalo z običajnimi odbitki. Družbenega glavnice je močno padla, kar je razvidno že iz zgorajšnjih pojasmil, pokojninski sklad se je pomnožil. Kakor že omenjeno so morali razni skladi pomagati kriti primanjkljaj v dohodkih.

Blagajniško poročilo je podal notar g. A. Hudovernik. K že zgoraj omenjenim številam še nekaj pojasmil iz njegovega poročila. Dohodki družbe bi bili v normalnih časih zadovoljivi, vsaj nadkrilujejo one iz leta 1918 za priljubo 54.000 K, a izdatki znašajo 463.947 K v primeri z onimi iz leta 1918 v znesku 283.839 K za priljubo 180.000 K več.

Istina je, da se je slovenskega občinstva polašila v povojnih letih nekaka malodružnost in brezbriznost napram družbi, in da se je zanimanje za družbino delovanje precej ohladilo, kar pa je v veliko škodo na našim narodnim interesom. Kdo misli, da je danes postala družba nepotrebljena, se hudo varja. Domnevanje, da bode odslej vlada skrbela za slovenske šole, ter kolikor toliko razbremenila družbo, se ni uresničilo. Dočim je družba leta 1918, izdati za svoje šole in otroške vrtce 222.902 K, so znašali tozadovni izdatki leta 1919 408.184 K, tedaj za priljubo 185.000 K več. Ti izdatki so se pa v teku letosnjega leta tako pomnožili, da je morala družba meseca julija tega leta najeti posojilo v znesku 130.000 K, da zadosti svojim obvezam. Ali ni to žalostno znamenje naše narodne mlačnosti? Ako ne bo slovensko občinstvo v bodoče izdatneje podpiralo družbo, bo morala le-ta svoje delovanje skrčiti, če ne popolnoma ustaviti. Od tega pa bi imel največjo škodo naš narod! Kdo pozna družbino delovanje, mora pripoznati, da je bila ravno ona, ki je vzbudila in utrdila narodno zavest ter nam vzgojila dve zavedni

generaciji v onih krajih, ki so sedaj po naših neprijateljih zasedene. Na šim bratom, ki so narodno tako proučeni, da prekipevajo v domovinsko ljubezni, pa v sedanjih časih: odreč podporo in zaslonbo, bil bi največji zločin, katerega bi zakrivila na našem narodu.

Ustanovila se je v zadnjem času Jugoslovanska Matica, kateri ima svoj sedež v Beogradu in kateri namen je pospeševati gospodarski in kulturne interese Jugoslovanov v tujini, posebno na zasedenem ozemlju. Nekateri krogi pojmujeta popolnoma napačno delovanje tudi družbe sv. Cirila in Metoda ne potrebna. J. M. ima na obramben polju širji pomen, nego naša družba katera namen je le, vzdržavati in podpirati šole v narodno ogroženih krajih. J. M. tedaj ni konkurenčno društvo, tudi ne nasprotuje delovanju naše družbe. Toliko smantram te omeniti, da se ne bode napačno s določenim delovanje enega in drugega društva. Končal je s pozivom na intenzivno delovanje za družbo. (Burno odobravanje.)

V imenu nadzorstva je poročal g. Kante ter se je podal odbor absolutorij z zahvalo. Govoril je nato za Cirilmetodarjanje v zasedenem oziroma predstavnik dr. Ryba ř spodbujajoč k vztrajnemu delu, ki mora rodit sadevo tudi v sedaj še neodrešeni domovini.

Volitve.

Pri volitvah so bili z vzklikom zopet izvoljeni za 3 leta v odbor izbranbi dosedanj odborniki. Na mesto župnika Vrhovnika kaže pa, kje želel sam, da ga nadomešča v odboru, je bila za dobo 1 leta izvoljena v odbor ga Ana Podkrajščka. Župniku Vrhovniku, ki je od leta 1911 sem častni član Družbe pa se je soglasno sklenilo izreči po sebi zahvalo skupščini.

Pregledništvo in razsodnišče je bilo izvoljeno z vzklikom dosedanje

Izprememba pravil.

Soglasno je bilo nato sklenjeno povišati letino od 2 K na 12 K, ustanovino na 60 K in podpornino na 2 K. Ostale izpremembe so nebistvene nega značaja, a jamicijo Družbi ohranijo večjih dohodkov.

Končno je bilo družbi izročen veljarski, tako s strani ge. Sičev na mesto vence na krsto ge. Supančičeve 650 K in za trnovsko-Šentjanško podružnico en kamen, s stra-

Patrulja je medtem

si ge, da Tavčarjeve pa po enkratne za ge, Josipino Arko in gdč. Mančutovo. Predčital se je tudi pozdrav sestjora Družbe 94letnega notarja Luke Svetca, nakar je prvečenstnik zaključil veliko skupščino.

Veselica.

Lepo, skoraj poleteško vreme je izvabilo Ljubljaničane v prosti naravo, zato obisk Narodnega doma v popoldanskih urah ni bil posebno velik, tem večji pa zato proti večeru. Odbor za prireditev te zabave pod

vodstvom županje ge. dr. Tavčarjeve da je bil potrudil, da je nudil kar mogoče najizbranjene v vsakem oziru. Ne bomo navajali, samo omenjam, da so ostali zvesti Družbi pevci Ljubljanskega Zvona in Slavca, da je godba Dravske divizije pod vodstvom kapelnika dr. Čerina nemorno sodelovala, da se je razvila tudi poskočen ples in da je bila dan na tudi sreči beseda.

Bodi sreča naklonjena Družbi sv. Cirila in Metoda Še na nadaljnji kratki, a odločilni pot!

Konferenca o ustavnih uprašanjih.

Ljubljana, 29. septembra.

V sejni dvorani ljubljanskega mestnega magistrata je bil včeraj ob 9. dopoldne sestanek napredne inteligenčne, na katerem so obravnavali ustavno vprašanje. Sestanka so se v lepem številu udeležili zastopniki pravnih, učiteljskih in zdravniških krovov. Ob označenimi urah je poverjenik za pravosodje dr. G. Žerjav v otvoril diskusijo. V kratkom nagovoru je povardar pomen sestanka, povdarijajoč, da volilni boj ne bo prinesel novega materiala za ustavodajo, pač pa je dolžnost inteligenčne, zlasti napredne, da napravi in zbere material za ustavo in da dobe poslanici kolikor mogoče jasna navodila. Slovenski del poslanec bo igral pri sestavi važno vlogo. Pričakujemo, da bodo Slovenci v ustavovnih skupščini tisti, ki bodo izbravali divergenci med Hrvati in Srbi. Končno omenja, da je vprašanje centralizacije premagano. Na to poda besedo poročevalcem gg. dr. S. g. a. d. n. in dr. Stesk.

Načelnik g. dr. S. g. a. d. n. poda v obširnem in temeljitem poročilu kratek osis in zgodovino ustavnih načrtov. Omenja pred vsem, da je bila v ministru za konstituanto ustanovljena ustavna komisija, ki je izdelala načrt ustave po belgijskem vzoru. Načrt je bil centralističen, o avtonomiji je bilo malo govorja. Bivši minister za konstituanto je izdelal svoj načrt po holandskem sistemu. V tem načrtu je Protič razdelil državo v 9 pokrajin. Uprava teh pokrajin bi bila slična oni angleških grofij. Poročevalci pripominjajo, da so provincialni odbori Protičevi neizvedljivi.

Dr. Smoljaka je izdelal in izdal načrt ustave, ki deli državo v 12 pokrajin. Ta načrt se približuje konceptui demokratske stranke. — Poročevalci slednji razpravljajo o dekoncentraciji državne uprave. — Poročevalca izvajanja so navzoči sprejeli z obrazovanjem.

Naslednji poročevalci okrajni glavar dr. Stesk je poročal o nalogah moderne državne uprave in o pokrajinski samoupravi. Poročevalci je v lapidarnih stavkih razvili načrt p. obsegu pokrajinske avtonomije.

Pokrajinski samoupravi bi pristojale štiri funkcije uprave: 1. finančne, 2. del notranje uprave, 3. ustavnovanje gotovih javnih podjetij (elektrarne itd.).

in 4. administrativni nadzor nad nižjimi organi.

Kratko precizira naloge pokrajinske skupščine, dalje pokrajinskega odbora, ki naj bi bil izvršil organ pokrajinske samouprave in kateremu bi predsedoval pokrajinski namestnik, ki bi obenem v sebi združeval vse, kar je državnega. Na ta način naj bi se izognili škodljivemu vplivu paralizma, ki je vladal v nekdajnji avstrijski upravi. — Poročevalci je za ustavonitve pokrajinskih upravnih sodišč.

Po podanih poročilih se je razvila živahnja splošna in specialna debata.

Okrajni glavar dr. Pirkmajer je pripominjal, naj se prične graditi od spodaj navzgor, naj se začne z občino, katere upravo je treba reorganizirati.

Dr. A. Kramer opozarja na politične tendence, ki jih bodo zasledovali nasprotniki, zlasti radikalci s Protičevim načrtom v konstituanti.

Dr. Fr. Novak se izrazi proti široki kompetencii pokrajinskih zborov.

Ob 12. je bila debata zaključena ter se je nadaljevala ob pol 3. popoldne.

Dr. Oražem govorji o zdravstveni organizaciji ter poda svoje stalične naprav načrtu g. dr. Stesk. Za zdravstvo stroko je proti načrtu ter omenja, da sedaj uprava narodnega zdravja točnejše deluje kot v Avstriji. Je za oranitev institucije zdravstvenih odsekov.

K specjalni debati pripominja g. dr. G. Žerjav, da bo vprašanje šolske uprave zelo sporna točka. Omenja, da je načelstvo stranke izdelalo načrt, ki nudi v šolski upravi učiteljstvu večje zastopstvo kot načrt dr. Smoljake. Dr. Vošnjak je za to, da prevzame skrb za šolstvo država, dočim že načrtu, da je šolstvo vzdrževano od pokrajin.

Dvorni svetnik dr. Babnik je za centralistično sodno upravo. Centralistična naj bo tudi sodna zakonodaja. Živahnje so bile diskusije o sumah in administrativnem nadzoru.

Slednjič je nadz. g. Jelenec kratko omenil načrt o šolstvu, ki ga je sestavila udruženje jugoslovenskih učiteljev.

Okrajni glavar dr. Stesk je bil končno naprošen, da izdelava načrt pokrajinske samouprave.

Ob 6. zvečer so bile diskusije končane.

Pismo iz Prage.

Praga, 15. septembra. 1920.

Vladna kriza se je končala danes z demisijo kabineta ter je gotovo, da bo demisija sprejeta in sestavljen nepolitični uradniški kabinet. (Se je med tem že izvršilo. Op. ur.).

Vzroki krize so bili starega datumata. Vladna socialistično-agrarna koalicija se je pokazala že po prvih volitvah kot nezanesljivo večino, odvisno od par glasov, vrh tega pa je že najjača stranka te koalicije, socialistično-demokratična stranka preživila težko notranjo krizo, ki je sedaj tudi provzročila razpad vladne večine.

Bil je to notranji boj med pristaši starega socialistično-demokratičnega programa in med pripadniki ruskega boljeviškega komunizma. Ta boj med desnicico in levico se je odigraval že dolgo in prav pogosto brez izbirnosti v sredstvih. Levica se je opiralna na nezadovoljnost ljudstva, izvzano po posledicah vladnih naredb ter je primorala stranko, da je izstopila iz koalicije. Bila je za politični skupni nastop z meščanskimi strankami in je zahtevala pristop k tretji moskovski internacionall. Ta spor naj bil uredil strankski shod, sklican na 28. t. m., agitacija zadnjih dni pa je močno pospešila krizo v vladni, zlasti agitacija vsled podražitve moke in kruha, na drugi strani pa je pospešila odločitev še neodločnih življiev okolinit, da so bili razglašeni Ljulinovi pogoji za sprejetje v tretjo internacionalo.

Socijalno - demokratični ministriki predsednik Tusa je uvidel, da pri svoji dosedanji vladni večini ne more računati na zanesljivost lastnega kluba socijalno - demokratičnih poslancev ter se je odločil, da razvozilko koalicijsko zvezo in da odstopi od vlade pred shodom svoje stranke.

Storil je to tem razi, ker je vladna vsled podražitve moke v širokih mestnih močno trpela na uledju in ker vsiče nesigurnosti vladne večine ni mogel upati, da bo mogoče izpolnit nekatere zahteve narodnosocijalnega kluba.

Izstop predsednika in ostalih 8 socijalno - demokratičnih ministrov iz kabineta je bil sicer odobren od socijalno - demokratične stranke na včerajnjem shodu osrednjega zastopstva stranke, ob enem pa se je pokazalo, da je Tusaferja frakcija v zastopstvu stranke dosegla večino ter je bil shod stranke preložen na 25. in 26. december in to iz tehe razlogov:

Ljulinovi pogoji za sprejetje v tretjo internacionalo so bili razglašeni še poslednje dni, tako da še ni bilo mogoče proučiti posledic. S sprejetjem Ljulinovih pogojev bi stranka zapustila svojo dosedanje pot, ki se je izražala v boju za samostojnost od nemške socialistične demokracije in uvedla bi se odvisnost od diktatorjev onstran meje, od moskovskih komunistov. S preložitvijo shoda naj bi se omogočilo, da bi se mogla organizacija podrobno baviti s tem vprašanjem. Ta sklep zastopstva socialistično-demokratične stranke je končno pokopal dosedanje vladno koalicijo, ni pa zaprta pota za novo vladno večino in tako ne preostaja predsednik republike dr. Masaryku pri sedanji sestavi poslanske zbornice noben drug izhod, kakor da pokliče na kraljico uradniško vlado.

Shod zastopništva socialno - demokratične stranke pa je vendar vsaj razjasnil približno moč v obeh taborih. Za odložitev shoda, torej za opustitev koalicije ter proti III. internacionalu je bilo 38 glasov, za Ljulinove pogoje 18 glasov. Levo krilce se je izkazalo za slabotnejše, kakor se je mislilo. Notranji boj v stranki pa se bo nadaljeval do glavnega shoda, razpad stranke v dva tabora pa je neodvraten.

Uradniški kabinet bo načrtrjal imel vlado v rokah par mesecev. Pričakuje se, da bo kabinet opirajoč se na začenjanje in avtoritetu predsednika Masaryka, našel lojalno podporo vseh parlamentarnih skupin, ki stoje ob strani državi in parlamentarnemu zastopstvu.

Socijalno - demokratični ministriki predsednik Tusa je uvidel, da pri svoji dosedanji vladni večini ne more računati na zanesljivost lastnega kluba socijalno - demokratičnih poslancev ter se je odločil, da razvozilko koalicijsko zvezo in da odstopi od vlade pred shodom svoje stranke.

Storil je to tem razi, ker je vladna vsled podražitve moke v širokih mestnih močno trpela na uledju in ker vsiče nesigurnosti vladne večine ni mogel upati, da bo mogoče izpolnit nekatere zahteve narodnosocijalnega kluba.

Uradniški kabinet bo načrtrjal imel vlado v rokah par mesecev. Pričakuje se, da bo kabinet opirajoč se na začenjanje in avtoritetu predsednika Masaryka, našel lojalno podporo vseh parlamentarnih skupin, ki stoje ob strani državi in parlamentarnemu zastopstvu.

Politične vesti.

= Delo državnega odbora. Beograd, 18. septembra. Danes dopoldne so imeli člani državnega odbora sejo, na kateri so podpisali protokol o dosedjanju poslovanju odbora. Sejo tega odbora se nadaljuje dne 28. t. m. Na prihodnjih sejih se bo bavil odbor z določitvijo predsednikov volilnih komisij.

= Porazdelitev mandatov za konstituanto. Na seji državnega odbora, ki se je udeležil tudi minister za konstituanto dr. Laza Marković, so določili število mandatov za Dalmacijo in Slovenijo. Za Črno goro še niso došli statistični podatki ali najbrže bo dobila Črna gora 10 mandatov. Dosedaj so določeni naslednji mandati: Srbija dobi 108 poslanec, Južna Srbija 55 poslanec, Hrvatska 93 poslanec, Vojvodina 44 poslanec, Bosna in Hercegovina 63 poslanec, Slovenija 37, oz. 38 poslanec, Dalmacija 11, oz. 12 poslanec, Črna gora 10 poslanec. Glasovalnih krajev je več kar 6000. Državni odbor bo v teku prihodnje tedna imenoval predsednike volilnih odborov. — d

= Ukazni zakoni. »Jutarnji liste« poroča iz Beograda: V petek je bila seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o vprašanju plebiscita na Koroskem in glede ukaz - zakonov. Prišli so do zaključka, da mora minister za konstituanto svoj predlog nekoliko izpremeniti in precizirati, ker se po tem predlogu zdi, da bi vlad v njem dobiti pravikaturo. — Z druge strani poročajo: Parlamentarni klubki so zahtevali od vlade pojasnilo, da načrte zakone, ki bi se imeli urediti z ukazom. Vlada pa teh zakonov ne more načeti, ker se ne ve, kaj bo zahtevalo država. Vsekakor pa se misijo uvesti ti - le zakoni: Zakon za pobiranje draginje, zakon reda in dela, zakon o uradniškem vprašanju, zakon o likvidaciji moratorija in odškodnini ter posesti sovražnih podanikov. Vprašanje o vsem tem se bo težko moglo rešiti ta teden. — d

= Ureditev uradniških plač. Na seji ministrskega sveta je končno odločeno, da se vsem uradnikom in nameščencem v državi plača dodatek k državniški dodatki, dokler ne bi stopil v veljavo novi zakon glede uradniških plač. Do tedaj se bodo izplačevali v razmerju z višino plače dnevnego naslednjega dodatka. Pri plači do 1999 K 25 dinarjev na dan; pri plači od 2000 do 2999 K 28 dinarjev na dan; pri plači od 3000 do 3999 K 32 dinarjev na dan; pri plači od 4000 do 4999 K 36 dinarjev na dan; pri plači od 5000 do 5999 K 41 dinarjev na dan; pri plači od 6000 do 6999 K 43 dinarjev na dan; pri plači od 7000 do 7999 K 45 dinarjev na dan. — Ministri Kukovec, Marković in Kovačević bodo podrobno izdelali ta odlok ter formulirali vsto, ki bo prišla v poštev v proračunu tega leta. Ta sota znaša približno 500 milijonov dinarjev.

= Malomarni poslanci. Predsednik parlamenta dr. Stanojlo Vukčević je z ozirom na poročilo tajništva odredil, da se 122 poslanec, ki dne 17. t. m. niso prisostvovali seji, odtegne 11 dnevnic do prihodnje seje, ki bo dne 28. t. m. Redi tega bo blagajna odtegnila poslancem znesek 107.230 dinarjev.

Napadi radikalnega časopisa na ministra dr. Trumbića. Beograd, 18. septembra. Po radikalnem »Balkanu« je prišel v zadnjem času napadati našega zunanjega ministra dr. Trumbića tudi »Progress«, ki pripisuje vse neuspehe

v naši zunanji politiki nesposobnosti dr. Trumbića. List občaluje vladu, da se identificira s fenomenalnimi neuspehi dr. Trumbićeve politike v jadranskem vprašanju in poziva dr. Trumbića, da trditve ovriže.

= Izvršilna naredba k jezikovnemu zakonu na Češkoslovaškem je v svoji osnovi že izdelana in je treba samo še končne redakcije, ki jo izvede ministrstvo za notranje zadeve in ki naj zedi laborate posameznih ministrstev. Potem pride naredba pred ministrski svet. Naredba obsegata pet glavnih delov: za železnice, za pošto, za šole, narodno brambo in na javne urade uprave, finančne in sodstva.

= »D'Annunzijeva država« išče priznanja pri malih državah. Z Reke počasno, da se pričakuje imenovanje provizorne vlade na Reki. D'Annunzio obdrži zase narodno obrambo in zunanje zadeve. D'Annunzio išče priznanje svoje države pri malih državah, da bi jo velesile priznale, trga upanja nima. Predvsem je tu Madžarska, ki vidi v kvarnerskem regentstvu zase najboljšo rešitev reškega vprašanja in po mirovni pogodbi ima preko Jugoslavije prosto pot do morja. Nadalje upa D'Annunzio na Rumunsko in Take Jonesca je baje že da tozadne zagotovila. Ako se to kmalu izvrši, pravijo Italijani, da bo jugoslovenski blok okoli Reke porušen. Nič pa je nadoljivo. D'Annunzio s Francijo, ker Millerand neči vedeti o njegovih državah, dobiti rešitev.

= Plagiat si očitajo. Avtonomna Zanellijska stranka v avtonomna demokratična stranka sta izdali manifeste, v katerih si prilažečata obe stranki idejo reške samostojnosti in očitata D'Annunziju plagiat.

O francoski politiki napram centralni Evropi. Andre Tardieu piše v listu »Petit Parisien« o francoski politiki napram centralni Evropi. Pravi, da današnja državna konstelacija srednje Evrope ni delo mirovnih dogovrov, marveč delo vojne same. Že v času vojne so zaveznički priznali neodvisnost Češke in Poljske in dali jamstvo Srbiji in Romuniji za osvoboditev sonarodnjakov. Mirovni dogovori so samo potrdili to, kar je storila vojna in zavijati resnično se pravi, ako se trdi, da so zaveznički iz osvete reducirali Avstrijo in Madžarsko na položaj, v katerem se nahaja danes. Ko je vsak narod šel k svojim bratom ali pa se je organiziral sam zase, potem Avstriji in Madžarski ni moglo ostati nič več, nego kar je ostalo. Francija ni maščevalna ali po vojni, v kateri je izgubila okoli jeden in pol milijona mrtvih in imela nad 3 milijone ranjenih, bi imela prav, da drži na pameti, kdo je bil z njo in kdo proti njej. Toliko bolj se mora tega držati, ker zahteva tudi za sebe kakor za druge svobodo in pravico. Francoska je v času mirovnih razprav pomagala svojim zavezničkim v sred

do dobili eventualne nadaljnje informacije, kakor tudi brezplačni vizum za potovanje v Poljsko (Liov).

— Brzjavke za Rusijo. Za Rusijo so dovoljene samo državne brzjavke za polotok Krim. Z boljševško Rusijo brzjavni promet ni dovoljen.

— Otvoritev poštnega urada Bonenci v Prekmurju. Z dnem 1. oktobra t. l. se otvoril kr. poštni urad Bonenci Prekmurje. Zvezlo bo imel potem peške pošte vsak pondeljek, sredo in soboto k poštnemu uradu Čankova.

— Razpis natečaja. Razpisuje odpravniki mesto pri poštnem uradu Sv. Križ pri Litiji (III/2). Rok za natečaj 4 tedne.

— Služba ravnatelja na trgovski akademiji. Na drž. trgov. akademiji v Ljubljani se razpisuje služba ravnatelja VII. činovnega razreda. Prosilci naj vložijo svoje prošnje, ki morajo biti pravilno kolkovane in opremljene s prilogami, pri poverjenosti za uk in bogočastje najkasneje do 25. septembra 1920.

— Sestanek za sprejem koroških otrok se vrši v sredo dne 22. t. m. ob 6. zvečer na magistratu v mestni posvetovalnici. Prosimo vsa društva brez razlike strank, visokošolstvo itd., da pošljeno zastopnike na ta sestanek. Delajmo, dokler je še čas! Pripravljalni odbor.

— Sadje in krompir na Koroškem. Od nekdaj je nudila Koroška za Tirolsko kvalitativno najboljše sadje. Letošnje leto je v Rožu in Podjuni sadje izredno dobro uspelo. V Rožu imajo letos posamni kmetij izbornega zimskoga sadja po vagonih na razpolago. Krompirja pa ima Koroška letos po več sto vagonov za izvoz. Pojasnila dajejo občinski uradi in krajevni občinski odbori na rodnega sveta. Trgovci, pozor!

— Pozdrave iz Varšave pošilja vsem svojim prijateljem in znancem stotnik Tomaž Dabal (Dombal), poslanec legislativnega narodnega zboru (sejma) v Varšavi. Spominja se onih časov, ki jih je preživel v Jugoslaviji kot nadporočnik 87. pešpolka. Sedaj pošilja pozdrave vsem svojim tovaršem, častnikom in vojakom celjskega polka ter prosi vse prijatelje in znance, da se mu oglašijo. Naslov kakor zgora ali pa: Capitaine Thomas Dabal (Dombal) Député de la Diète Législative a Varsovie. Republique Pologne.

— Pozor! Dospeli so svetovnoznani prvovrstni angleški laki tvrdke Naylor Brothers Ltd, London. Dobijo se pri Ivo Premerl, Ljubljana. Kolodvorska ulica 18, ki ima glavno zalogu za celo Jugoslavijo. Gospodje trgovci in obrtniki se naprošajo, da se z njimi preskrbijo pravočasno, preden poide zalog, ker z ozirom na težkoče dolge vožnje in ocarinjenja žal ni mogoče imeti vedno vse vrste v zalogi.

— Umrl je v Rožni Dolini g. Alojzij Lojk, oficijal kr. ekovnega urada. Pogreb se vrši v torek 21. t. m. ob pol 6. uri popoldne.

Narodno gospodarstvo.

— Glede trošarine (konsumni davek) na vino, mošt in sadno vino objavlja Uradni list št. 107 obsežni pravilnik. Trošarina znaša 32 K na hl vina, vinske mošte, vinske brozge, vina iz jagod, vina iz slada in medice. Za sadno vino in mošt 8 K od hl. Za vino v steklenicah do tričetrt litra pa 60 h, za nadaljnje tudi pričete tričetrt zopet 60 h. Interesente opozarjam na važna določila v omenjenem pravilniku.

— ng Trošarina na meso in klavno živilo je na novo urejena po pravilniku, ki je objavljen v Uradnem listu št. 107. Tarifa, ki je določena v pri nas objavljenem zakonu o obdačitvi mesa iz leta 1877, je razveljavljena. Pravilnik navaja novo. Za klavno živilo (govedino) je plačati v I. razredu 24 K, v II. razredu 18 K, v III. pa 12 K od glave.

Za teleta 4, 3, 2 kroni, za svinje 6, 4, 3 krone, za meso pa od 100 kg po 8, 6, in 4 K po razredu. Deželne doklade, ki so se doslej pobirale v raznih delih Slovenije, prenehajo z 20 t. m.

— ng Trošarina v Ljubljani, ki je glede trošarine zaprte mesto, je na novo urejena po pravilniku, objavljenem v št. 107. Uradnega lista. Pravilnik stope v veljavno dne 20. septembra t. l. Trošarina se razširi na ves okoliš politične občine Ljubljana, v užitniško črno pride torej zlasi tudi Stari Vodmat in Spodnja Šiška. Potek nove trošarske črte je ugotoviti delegaciji ministra financ v Ljubljani. Stara tarifa je nadomeščena z novo, ki obsega 28 postavk. Premog in drva nista več v tarifi. Izredna 20% doklada je odpravljena prav tako kakor deželna doklada na vino, mošt in meso. Zanimivo za naše razmere je, da smo te dni čitali poročila v listih, glosom katerih je finančni odbor v Beogradu sklenil, da se odpravi izjemno stanje, ki ga zavzemata Ljubljana kot začrto mesto glede užitnine. Čemu so potem razprave v tem odboru?

— Krasne razglednice o Koroški se dobi pri Sokolskem Savezu v Ljubljani, komad po 50 vin. Opozorjanje bratstva društva na te razglednice, ki naj jih naroča za >Koroški dan.

Kultura.

— Danes na II. komorni kvartet Zeka v Union. Začetek točno ob osmih.

— Koncertna turneja Zlatka Bal-

na gosilih Zagrebčan g. Zlatko Balokovič bo pred svojim odhodom na sopotno koncertno turnejo v Pariz in London koncertiral tudi pri nas in sicer v Mariboru, Celju in Ljubljani začetkom oktobra (najlepše 8., 9., oziroma 11.). O našem umetniku bomo v kratkem poročali več.

— Premiera R. Savinove opere »Lepe Vida«. Premalo sem se že ogledal po svoji prenovljeni in prerojeni domovini, da ne bi bil vesel današnjega glasbenega praznika, krsta Savinove nove »Lepe Videc«.

Risto Savin je cel mož. Že zato ker je bil tako pogumen, da je napisal opero, še bolj pa zato, da jo je namenil nam Slovencem; saj mi sami dobro vemo, kako cenimo take reči. Preprican sem, da je g. Savin, kolikor je to glasbeniku sploh mogoče, zadovoljen z današnjo vprizorito svojega dela. Samo on najbolj veda, na kateri je zanj nič popolnega. Tem bolj sem bil vesel jaz, ki sem po dolgih letih glasbene lakote zoper užival slovensko opero. Naj bo ta radost merilo za mojo oceno. Podrobno poročilo po prvi predstavni prinesit, da je obšel častno četo ter se pred vstopom v dvorni vlak poslovil s prisotnimi dostoanstveniki. Dvorni vlak je odšel iz Beograda ob 8.50. Sprejem na vsi proggi je bil sijajan, zlasti v Brodu in Doboju.

Najnovejša poročila.

REGENTOV POSET V BOSNI

— Beograd, 19. septembra. Regent spremlja ministrske Vesnič, Trifkovič, Pribičević, Kovačević in Kukovec. Dne 18. t. m. ob 8.50 se je regent odpeljal v Sarajevo. Na kolodvor v Beogradu so se od njega poslovili člani vlade, diplomatski zbor, cerkveni dostoanstveniki, predstavnštvo državnega sveta, kasacije, apelacije ter predstavniki vojaških in civilnih oblasti v prestolnici. Na peronu je stala častna četa in množica ljudstva. Ko je prestolonaslednik ob 8.45 prišel na kolodvor, je obšel častno četo ter se pred vstopom v dvorni vlak poslovil s prisotnimi dostoanstveniki. Dvorni vlak je odšel iz Beograda ob 8.50. Sprejem na vsi proggi je bil sijajan, zlasti v Brodu in Doboju.

POGAJANJA Z ITALIJO.

— d Pariz, 19. sept. (Presbiro Beograd) »Popolo Romano« javlja, da se bodo v najkrajšem času pričela italijsko-jugoslovenska pogajanja.

RAZMEJITVENO VPRASANJE MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO.

Rim, 18. septembra. Danes dopoldne se je sestala parlamentarna komisija za zunanje zadeve. Komisija je med drugim razpravljala o možnosti bodočih konfliktov in prisotnosti v sklepa, da je treba predvsem zavarovati beneško-furlansko ravniško pred nevarnostjo, ki ji preti s premaknitvijo meje na S. Nežni k. Zvezčer je komisija v prisotnosti zunanjega ministra grofa Sforze razpravljata o diplomatskih pogajanjih z Jugoslavijo. Grof Sforza je podal obširno izjavo o sestanku v Lucerni, V Aix les Bains in o mednarodnem položaju. Rimski politični krogri pripisujejo temu sestanku z ozirom na bližnja pogajanja med Jugoslavijo in Italijo veliko važnost.

BOLGARIJA PRISTOPI K MALLANTANTI.

— d Praga, 19. septembra. (Presbiro Beograd). Ministrski predsednik Stambulinski je dospel v Prago v svrhu pogajanj s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem glede pristopa Bolgarije k malim ententi.

TRST — LUKA ZA NEMČIJO.

Rim, 19. septembra. Agencija Argo poroča, da je italijska vlada določila Trst kot izvozno luko za Nemčijo. Italijanska vlada je privrzeljata dati Nemčiji na razpolago svoje ladje za prevoz živeža, ki ga je Nemčija naročila v Orientu.

KUGA NA REKI.

Reka, 18. septembra. Včeraj so se pojavili štirje slučaji bubonske kuge. Ponoči je umrl na kugi neki vojak od D' Annunzijeve artillerije. Potniki, ki hočejo na Reko, morajo imeti posebno dovoljenje vojaškega pilotom. Ainetta — Truhubovičeva je za svojo vlogo prerasrena pevka, a Giovanni — Zorman premalo. Ostale vloge so bile razdeljene primerno. — Pohvaliti pa moramo prav posebno zbor, ki je bil vseskozi kos svoji nelahki nalogi. Manj sreča ima g. Pohan s svojimi plesi; zlasti kolo v prvem aktu je žalostno. Gošpodu Bučarju se pozna temeljita praksa, energija in umetniško razumevanje. Delo je bilo postavljeno vzorno.

EKSPLIZIJA V MANTOVU.

Mantova, 18. septembra. Danes dopoldne je eksplodirala velika smodnišnica v Tonfiolu, ki je oddaljen štiri kilometre od Mantove. Eksplozija je bila tako močna, da so jo slišali na 100 km daleč. Okolica v razdalji enega km je popolnoma opustošena. Eksplozija je zahtevala več mrtvih in ranjenih. Preiskava vojske.

USPEH POLISKE OFENZIVE.

— d Dunaj, 19. sept. Po poročilih listov sta Poljska in antanta ob protofenzivi zajeli 10.000 ujetnikov, 1100 strojnic in 245 težkih topov.

BAVARSKA — KRALJEVINA.

— d Berlin, 19. sept. Kakor po-

roča »Vorwärts«, bodo dne 25. t. m.

proglasili princa Ruprehta za bavar-

skega kralja.

Gospodarske vesti.

Zidani most — Graz ali obratno 3 fran-

ke ali 24 K: 3. za Ljubljano - Graz ter Maribor - Wien, potem Celje - Wien ter Zidani most - Wien kakor tudi Ptuj - Wien ali obratno 5 frankov ali 40 K in 4. za Ljubljano - Wien ali obratno 6 frankov ali 48 K. Za nujne pogovore se plača trojna pristojbina, za časopisne med 21. in 6. uro polovica navedene pristojbine, za pozivni inico pa brez izjeme 2 franka ali 16 K.

USPEH POLISKE OFENZIVE.

— d Dunaj, 19. sept. Po poroči-

lih listov sta Poljska in antanta ob

protofenzivi zajeli 10.000 ujetnikov,

1100 strojnic in 245 težkih topov.

BAVARSKA — KRALJEVINA.

— d Berlin, 19. sept. Kakor po-

roča »Vorwärts«, bodo dne 25. t. m.

proglasili princa Ruprehta za bavar-

skega kralja.

Gospodarske vesti.

— Zidani most — Graz ali obratno 3 fran-

ke ali 24 K: 3. za Ljubljano - Graz ter

Maribor - Wien, potem Celje - Wien

ter Zidani most - Wien kakor tudi Ptuj

- Wien ali obratno 5 frankov ali 40 K in

4. za Ljubljano - Wien ali obratno 6

frankov ali 48 K. Za nujne pogovore

se plača trojna pristojbina, za časopisne med 21. in 6. uro polovica

navedene pristojbine, za pozivni inico

pa brez izjeme 2 franka ali 16 K.

— Zidani most — Graz ali obratno 3 fran-

ke ali 24 K: 3. za Ljubljano - Graz ter

Maribor - Wien, potem Celje - Wien

ter Zidani most - Wien kakor tudi Ptuj

- Wien ali obratno 5 frankov ali 40 K in

4. za Ljubljano - Wien ali obratno 6

frankov ali 48 K. Za nujne pogovore

se plača trojna pristojbina, za časopisne med 21. in 6. uro polovica

navedene pristojbine, za pozivni inico

pa brez izjeme 2 franka ali 16 K.

— Zidani most — Graz ali obratno 3 fran-

ke ali 24 K: 3. za Ljubljano - Graz ter

Maribor - Wien, potem Celje - Wien

ter Zidani most - Wien kakor tudi Ptuj

- Wien ali obratno 5 frankov ali 40 K in

4. za Ljubljano - Wien ali obratno 6

frankov ali 48 K. Za nujne pogovore

se plača trojna pristojbina, za časopisne med 21. in 6. uro polovica

navedene pristojbine, za pozivni inico

pa brez izjeme 2 franka ali 16 K.

— Zidani most — Graz ali obratno 3 fran-

ke ali 24 K

Petrolejske vrte in zaboje
kupujemo (zaboj z dvema) vrcema po
č. 50. franko postaja odpošiljalja.
Krovat & Komp. Ljubljana. Poleg
realce. 7144

Na stanovanje in hrano se
sprejme dijakinja nižjih razredov.
Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda.
7171

Jrieder - Rodar 6x z etuijem, v
najboljšem stanju,
se zamenja za dobro ohranjeno mosko
močno kolo. Ponudbe pod „Trieder-
Žirovica“ (Gorenjsko).
7177

Profesor išče meblirano sobo,
najraje v bližini realne gimnazije. Po-
nudbe pod „Profesor 7181“ na upravn-
štvo Slov. Naroda. 7181

Konservatoristinju išče
pianino na posodo. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 7174

Sobo če le mogoče s hrano v
mestu ali Šiški, išče
trgovski uradnik. Cena postranska stvar.
Ponudbe pod „Vdovec 7167“ na upravo
Slov. Naroda. 7167

Uradnik išče meblirano mesečno
sobo s separatnim vhodom. Ponudbe
pod „Meblovana meseč. soba 7092“
na upravnštvo Slov. Naroda. 7092

Rabiljene sode od olja in petroleja
v najboljšem stanju kupi takoj
Promet tehni. Ind. podjetje, d. z. o. z.
Ljubljana, Gradišče 9. 7096

Za učeneko trgovske šole se išče sta-
novanje in hrana pri boljši rodbini, za takoj. Po-
nudbe pod „S. B. 7107“ na uprav.
Slov. Naroda. 7107

Ana Kožar naznana vsem
sorodnikom, prijateljem in
znancem pretužno vest, da je
njen brat, ozir. očim, stric in
svak, gospod

Anton Kožar
davkar v.p.

v 70. letu svoje starosti včeraj,
dne 19. septembra nenačoma
preminul.

Pogreb predragega pokoj-
nika se bude vršil v torek 21.
t. m. ob 15½ uri pop. iz tu-
kajšnje dežel. bolnice na pokop-
ališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadužnice se
bodo brale v farni cerkvi Ma-
rijinega Oznanjenja.

Bodi mu prijazen spomin!
Ljubljana, 20. septembra 1920.

Žalujoči ostali.

Danes ob 10 uri dopoldne nam je umrl potolažen s sv. za-
krimenti za umirajoče naš sin oz. brat

Alojzij Lojk
oficial kr. čekovnega urada.

Podigel je posledicam krute vojske star 25.

Pogreb bo v torek 21. t. m. ob 1/2 6. uri popoldne iz Rožne
Doline štev. 114. na Viško pokopališče.

Rožna Dolina, dne 19. septembra 1920.

Žalujoča rodbina Lojkova.

Zahvala.

Ob priliki nenačne smrti naše prelubje mamice, sestre in
hčerke

Maruška Deželak

se vsem, ki so rajno pokojnico spremili k zadnjemu počitku, naj-
iskrenje zahvaljujemo.

Prav posebna hvala vsem onim prijateljem in znancem, ki
so rajno mamico v njeni dolgi in mučni bolezni tolažili, kakor
tudi sestrjamenkam za požrtvovalno postrežbo.

Vsem skupaj: Bog povrni!

V Ljubljani, dne 19. septembra 1920.

Sinček Viki in ostala rodbina.

Zahvala.

Izrazi prijateljstva in sočutja, ki so nam došli od
vseh strani, ko je težko obolela in nas za vedno za-
pustila naša prelubljena nadpolna, hčerka, sestrica
in sestrična

Lizi

so nas globoko ganili. Izrekamo vsem prav srčno hvalo. Posebno pa se zahvaljujemo gosp. zdravniku, vsem
deklicam za čaščenje spremstvo z venci kakor tudi sl.
slovenskemu pevskemu društvu društvu „Krakovo-Tr-
novo“ za ganljive žalostinke.

Tisočera hvala vsem darovalcem prekrasnega
cvetja.

V Ljubljani, 16. septembra 1920.

Žalujoča rodbina Filip Fröhlich.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranične knjižice, žiro in druge
vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Usnjarija se vzame v najem. Naslov
pove uprav. Slov. Naroda. 7087

Proda se klavir dobro ohranjen
Stelzhammer po nizki cen. Naslov
pove upravnštvo Slov. Naroda. 7170

Juričične knjige (ca 80 izvodov)
cenno na prodaj. Zakoni, civilnopravna in javnopravna
 dela. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 7145

Prodajalka, starejša moč, izurjeni v
mesani stroki, samostojna
voditeljica špecijskega oddelka, se
išči. Naslov se izve v uprav. Slov.
Naroda. 7128

Trstje za strope izdeluje in prodaja
na debelo in drobno m² po K 4:80 pri
večjih narocilih znaten popust Steiner
Anton, Ljubljana, Jeranova ulica
13, Trstovo. 7089

Les. Kupim bukove, hrasto
ve in smrekove hlo-
za žago. Ponudbe s
ceno na naslov: Ivan Šliška, tovarna par-
ketov in parna žaga v Ljubljani, Metel-
kova ulica štev. 4. 7091

Akademik begunec, absolvent realke
tečajev z odličnim uspehom, išče pri-
merne službe pri kaki stavb. družbi
ali podjetju za takoj. Ponudbe pod
„Nujna potreba 7182“ na upravnštvo Slov.
Naroda. 7182

Kavarniška kuharica
in pomivalka se sprejme v službo takoj.
Pogoji po dogovoru, Kavarna „Sion“,
Ljubljana. 7124

Misolvientija trgovskega tečaja
21 let stara, išče
službe praktikantije za pisarno in pro-
dajalno v večji trgovini, bodisi v mestu
ali na deželi. Želi stanovanje in hrano
v hiši. Ponudbe pod „Misolvientija poštno
teče Ljubljana, glavna pošta. 7168

Ubsolviran tilozofski štu-
dent francoske univerziteti bi dajal
ob prostih urah lekcije v fran-
oščini. Uspeh gotov. Natančneje se
poizve pri špediterju Ranzinger, Cesta
na južni železnicu. 7157

Mlekarska družba opozarja cen. tr-
govce, gostilničarje i.t.d. v mestu in
na deželi, na svojo bogato zalogo juvelov,
zlatnine in srebrnine. Vsa popravila in
nova dela se izvršujejo v lastni delav-
nici točno in solidno. 7105

Kupi se bilančna tehnička.
Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 7123

Prodam lep ženski
perzijanski kožuh
kakor nov. H. Weber, Ljubljana, Blei-
weisova cesta 4/1. 7132

Na prodaj
je jako eleganten, zaprt voz z oljnatimi
osmi uporaben za razpečevanje peciva.
Cena SHS K 15'000—. Poizve se v
trgovini M. Kralj, Solski drevored. 7173

Vagon pravega, čistega
gorljivega špirita
(Brennspiritus) ima na prodaj Franc
Ogrizek, Maribor, Vetrinjska ul. 11. 7110

Kupimo več vagonov
zdravega in suhega sena. Ponu-
dbe na Balkan, d. d. za mednarodne
transporte, Ljubljana, Dunajska cesta 33.
7114

Ia apno
v koshi in drobno dobavlja na vagon
AVR, tou. Laško.

Vzgojiteljica
se sprejme. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 7163

Sprejme se
knjigovodkinja
s praksou, ki je vajena pisarniškega dela
Pooudbe na poštni predel 50, Ljubljana.
7164

Trgovski sotrudnik,
24 let star, išče s 1. oktobrom primerno
službo. Prevzame tudi mesto potnika.
Ponudbe „Oktober 7169“ na upravnštvo
Slov. Naroda. 7169

Stavbno podjetje
Tavčar & Svetina
Ljubljana, Gospodarska cesta štev. 6
se priporoča.

Traži se
za jedno veliko mlinsko poduzeče 2
vješta neoznenjena stolara za gradnju
(stavbna mizarja). Ponudbe neka se salju
pod Broj 7089 na upravnštvo Slov.
Naroda. 7089

Kdo dobavlja boce
(steklenice)
za vino i liker, u večim partijama.
Ponudbe mole se na tvrtki Illés Brock
i sinovi, Kovin, Banat. 7086

SENO
v balah prešano postavno vagon kol-
odr s platio pokrito kupljeno dobro
kvaliteto. Ponudbe na naznako cene na
Novak, Zagreb, Maksimirka 64. Tele-
fon 20-60. 7131

Trgovski sotrudnik

starejša moč, se takoj sprejme v večjo
manufakturno detajlno trgovino v Ljub-
ljani. Ponudbe z navedbo plaže naj se
posiljajo na upravnštvo Slovenskega
Naroda pod „Trgovski sotrudnik 7044“. 7044

Zlatar in juvelir
Alojzij Fuchs
Selenburgova ulica 6
priporoča svojo veliko zalogo juvelov,
zlatnine in srebrnine. Vsa popravila in
nova dela se izvršujejo v lastni delav-
nici točno in solidno. 7028

Dobavljamo točno
liotelezne emailirane banje, fajenčne
klozete, umivalnike, kopalne peči. Za-
htevajte ponudbe

Leopold Blau & Co.,
Gesellschaft m. b. H., Wien II.
Aspernbrückengasse 5. 7028

Sprejme se takoj mlajši spreten
trgovski potnik

za del severne Slovenije s Prekmurjem
in za Medijumurje in dalje komptaristi-
korespondentka, spretna strojepiska, večja
slovenskemu, srbo-hrvatskemu in nem-
škemu jeziku. Pismene podrobne po
nudbe z navedbo zahtevkov naj se
posiljejo „Koliški tovarni“ v Ljubljani.
7160

Ugodna prilika!

Proda se zaradi bolezni takoj modern

bencinov motor

12 HP, dobro znane tvrdke Langen-
wolf. Motor je v rabi prav malo časa v
pilsarski obrti. Podrobnosti in ugodni
prodajni pogoji pri lastniku Jerneju
Pirnat, pilaru, Sv. Martina cesta štev. 8,
Ljubljana. 7165

Hotel Pension
„SPERANZA“
„IMPERIAL“ Opatija.

Hotel-Pension in morsko
kopališče „ADRAN“ Sušak-Reka
Telefon interurb. 2-14.

Hotel-Pension in morsko
kopališče „ADRAN“
Bakar.

Sanatorijski in veliko mor-
sko kopališče
„TERAPIJA“ Crikvenica.

Vsi hoteli in sanatorijski so najmoderneje z vsem
konfortom urejeni. — Osnovna izvrstna. — Otvor-
jeni skozi celo leto. — Vse narobe prejemata
daje pojasnila za Crikvenico: uprava hotela
„Miramare“ v Novem: za Sušak; Srednji uređedru-
štva, Sušak-Reka. — Naslov za brojave: Jadran-
centrala Sušak-Reka, Interurban telefon štev. 9-8-9.

Palace-Hotel
„MIRAMARE“
Crikvenica Telefon interurb. 11.

Hotel-Pension
„SAN-MARINO“
Novi Vinodolski Tel. interur. 5.

Hotel-Pension in veliko
morsko kopališče
„LISANJ“ Novi Vinodolski

Kupujem

Po najvišji cenah hlobe, rezan
in tesan jelov kakor trd les ter
vsakovrstna drva za kurivo. —
VIKTOR GLASER, lesna trgovina,
Ruše pri Mariboru. 9919

Prva jugoslovanska

tovarna za usnje in čevlje d. d.

na Bregu pri Ptaju

ima naprodaj prvo vrstne

gonilne in šivalne

termene in ozemske

provenjence v ve-

čjih množinah po

zmernih cenah.

Rutomobil
Dürkopp, 45 HP s popolnoma novimi
tebrastimi pnevmatičami, 6 sedežev,
4 cilindri, temno-zeleno karoserija, je po
najnižji ceni, takoj pripravljen za vož-
njo na prodaj ali pa se zamenja za
tovorni avto z 2 tonama. Pogleda in
poskus se samo pri Juriju Kobala, Slov.
Bistrica. 7188

Prevzel sem zastopstvo prvo-
vrstnih tvornic:
nudim elektrotehnični mate-
rial, betonsko železo, razli-
čen železni material in mo-
torje. Zahtevajte ponudbe